

עין משפט
נר מצוה

כ"ט:

בשלושה פרקים פרק רביעי תענית

מסורת הש"ס

אמר רב פפא הלכך האי בר ישראל דאית ליה דינא בהדי נברי לישתמיט וכו'. פירושו משום דאמר לעיל מגלגלי מוכה ליום החייבי: **של תפוחים** וכו' כריח אתרוגים: **קצרי דבי רב** פירוש כונסין הנגדים ולכן קרי להו קצרי על

כ"ט א טוסיפ' אית טעמן תקנה טעף כ: בח ב מ"י מ"ז מ"ח י"ט הלכה כה פמנ לאון עה טוסיפ' סס טעמן חקלי טעף כ: כ"ט ג ד מ"י מ"ה מה' תענית הלכה ו כמנ עשן מ"דים ג טוסיפ' סס טעמן תקנה טעף כ: ל ה מ"י סס טוסיפ' סס טעף ד: ל"א ו מ"י מ"ה מה' תפוחי הלכה טו טור ח"ט טעמן תקנה: ל"ב ו מ"י מ"ה מה' תענית הלכה טו טוסיפ' ח"ט טעמן תקנה טעף י:

ויול כסדיו. צערכאות שלהן: **וינספי לנס אחריס וטקוס** חיידי לחיידי רב יהודה לעיל נקטו ואולי: **דקלים** להתפרנס מהן שיש מהן בגבל הרבה כדמרינן צפ"ק דף ט: **עולא חקלע לכבל חוזל מלח** לנא דממרי כו: **כלי פסקן** ללבוש: **לא שנו** כמתני' ס: **שכל העצוב אסור** ללבוש: **אפילו ללכס ולהניח** כדי שילבוש לאחר זמן לאחר ט' זבא אסור דנראה כמסיח דעתו שעוסק בכיבוס כגדיו: **אמר רב שש שדע** דלפי ללכס ולהניח אסור: **קצרי** כן שמס טו בלשון ישמעאל וסס כונסין. שמעתי אורמירם על שס שמתקרינ כגדי אמר כשדורסין אותן כרגליהן במים שקורין פורלוג' וחינו דמתרגמינ עין רוגל (שמאל ב טו) **עילא דקלרא: אינימא ללכס וללבוש** מיד בחמישי מאי כבוד שבת איכא: **אלא** לאו ללכס ולהניח עד השבת: **לעולס ללכס וללבוש** מיד בחמישי טו: **וכמי שאין לו אלא חלוק אחד** דאין לו להחליף. ומאי מפני כבוד השבת דאי לא מלכס ההמה בחמישי מו לא מלי ללכס ליה: **(א) חולו של מועד** שאין לו אלא חלוק אחד דלא סגינא דלא מלכס מפני הכנימה ואפי' כיכס לפני המועד מותר ללכסו במועד: **וגיטון שלנו** אינו יפה אלא ככיווס שלהן ואסור לנגח לפני טעשה זבא אפילו להניח לאחר הטעה זבא. **אזל כיכוס שלנו מותר: כלי פסקן** אין כן. **ליאסר משוס** גיטון אלל כלי מילת. **לישקיי' צלעז'** לא טעשה זבא להיות בתוכה אלל בימים שלפני טעשה זבא שאס חל כיווס רביעי אסור ללבושו ראשון ושני ושלשי: **אזל לאחרי** חמישי וטשי ויא א | וטשיע מותר: **הל לפיוס** כלחד כשנס מוסר ללכס כל השנס כולס. **דהיונו לאחרי**: **הל לפיוס כשני** או כשלישי כרביעי ובחמישי כו: **לייע עלס איני ואיסימא רב אחא** כר יעקב אהא. **הלמכס** כמטעה זבא אפילו מן המנחה ולמעלה. **ואדקאי** כדביימא מנסיח לה למילתא וקאמר לייע עלס איני כו: **הל לפיוס** כשני כו. **קיסא** דהיא כרימא גופה היא: **ומפטי' וד** מאותן שלשה **אחרון** מפטי' מתוך שאין מוסיפין בחול יותר מג' אנשים ולא כ"ר"ט על ד' שאין לנו להוסיף אלא בשבת וכו' כדמפרס כמנינא דף כ"א). **ולפיכך קורין ג' דומן** ספר תורה הוא וצלאו הסי הוא קרו שלשה שהוא ממקנת עורא לקרות כשני ובחמישי כהן ולוי וישראל: **קורא אחד ומפטי' מחנה**

תורה אור השלם

1. כי אבינו יצאנו ממצרים בשבת וצונו לא לאכול בשר ולא לשתות יין. וכן נראה שכל מצותי התורה ניתנו לנו ביום שבת. וזהו שכתבנו: **תורה אור השלם** 1. כי אבינו יצאנו ממצרים בשבת וצונו לא לאכול בשר ולא לשתות יין. וכן נראה שכל מצותי התורה ניתנו לנו ביום שבת. וזהו שכתבנו: **תורה אור השלם** 2. ויש שישקו לו ירח את ריח בגדיו ויחברו בו ויארור ראה ריח בני ישראל שיהיה ריח בשרו כהן: **בראשית** כו ב 3. והשביע כל ממשחה וגם חרשה ושבחה וכל מועדה. **דריש** כ ג

הגהות הב"ח

(א) נבי' ובחמישי מותרין מפני כבוד השבת מאי איתא כהן איתא ללכס כל השבת כהן איתא ללכס כל השבת כהן: **(ב) רש"י** דיה לשלש ימי מיד בחמישי וימי שאין ימי הדיוט: **(ג) רש"י** דיה בחבולו של מועד דביין שאין לו אלא חלוק אחד לא סגי דלא מלכס ליה מפני הכנימה: **(ד) רש"י** דיה ומפטי' אחד מחמת שלשה:

הגהות הגר"א

[א] רש"י דיה אזל וטשי' רש"י קו עליו למתקן:

הגהות מו"ר"ב

רשב"ר [א] רש"י דיה אזל לאחרי וכו' וטשי' מתקן מלל וטשי':

רבינו גרשום

דבטלי קצרי. לכס וללבוש מאי כבוד שבת איכא. במאי הלבוש בחמישי. אלא לאו להיות וללבוש בשבת. דהיינו כבוד שבת. טעמא רבחמישי לפי שהוא קרוב לשבת. אבל שאי יומי אפילו להיות. וקסיוא ולרב (הנזון ולרב נחמן). לשלם לכס וללבוש בחמישי ודאמרת כמי כבוד שבת איכא. להיות ליה אלא אותו חלוק ולא מצי להמתין עד שבת. והיינו כבוד שבת ודמכס ליה. ולהכי שבת יומי אסור. אבל להניח לא

אמר רב פפא הלכך האי בר ישראל דאית ליה דינא בהדי נברי לישתמיט וכו'. פירוש משום דאמר לעיל מגלגלי מוכה ליום החייבי: **של תפוחים** וכו' כריח אתרוגים: **קצרי דבי רב** פירוש כונסין הנגדים ולכן קרי להו קצרי על שם שמקלרין הנגדים ע"י רחינת המים: **וכי שאין לו אלא חלוק אחד** מותר ללכס במועד. **(ס) ובוטבול יום** וכו' אלו מגלגלין (מח"ק דף טו) **דקאמר** וליטעמיין הא דאמר רבי אפי' אמר רבי יוחנן מי שאין לו אלא חלוק אחד וכו' דפרין יאמרו כל התלוקים אסורים ללכס בחול המועד וחלוק זה מותר ומתקן זה אוזרו מוכס עליו שאין לו אלא חלוק אחד ואי' דוקא להס אזל לנו ודאי אסור אפי' אין לנו אלא חלוק אחד שאין אנו אוזנין אורו על חלוקות שלנו ולא הוי אוזרו מוכס עליו וכן כריך לזכר שלא ללכס המזנפת בחול המועד אפי' שאין לנו אלא אחד אזל מ"מ י' לנשים ללכס כגדי המנוקות כדי לשכוס דהוי כמי שאין לו אלא חלוק אחד שיש רגילות להחליף כגדיהם וכל עשה כריך לו כל כגדי ועל ונהגו העולם ללכסם בחול המועד: **בשני** ובחמישי קורין שלש ומפטי' אחד. **מכאן** מוכיח רבינו מס דמפטי' עולה למנין שנתה מדקאמר קורין שלש ומפטי' אחד שמפטי' אחד מן הג' דקא מיעבד ליה כמנינא דף כ"ט) **ושם** מפטי' עולה למנין שנתה או לא משמע מהכא דעולה: ומרבייהו

משמיה דרבי יוחנן אע"פ שאמרו כלי פשתן אין בהן משום גיהוץ אבל אסור ללבושן בשבת שחל תשעה באב להיות בתוכה אמר רב לא שנו אלא לפניו אבל לאחרי מותר ושמואל אמר אפילו לאחרי נמי אסור מיתבי שבת שחל תשעה באב להיות בתוכה אמר רב לא שנו אלא לפניו בשלישי ברביעי ובחמישי לפניו אמר רב לאחרי מותר חל להיות בערב שבת מותר ללכס בחמישי ואם לא כבס בחמישי בשבת מותר ללכס בערב שבת מן המנחה ולמעלה ולייש עלה אבי ואינימא רב אחא בר יעקב אהא **ה' חל להיות בשני** ובחמישי קורין שלשה ומפטי' אחד בשלישי וברביעי קורא אחד ומפטי' אחד רבי יוסי אומר ויעולם קורין שלשה ומפטי' אחד תיובתא דשמואל אמר לך שמואל תנאי היא דתנאי **ו' תשעה באב** שחל להיות בשבת וכן ערב תשעה באב שחל להיות בשבת אוכל ושותה כל צרכו ומעלה על שולחנו אפילו כסעודה שלמה בשעתו ואסור לספר וללכס מו"ח ועד התענית דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר כל החדש כולו אסור רשב"ג אומר אינו אלא אותה שבת בלבד ותנאי אידך ונוהג אבל מראש חדש ועד התענית דברי ר' אלא אותה שבת בלבד אמר ר' יוחנן ושלשתן מקרא אחד דרשו דכתיב ו' והשבתי כל משושה חנה ושבחה מאן דאמר מו"ח ועד התענית מחנה

אחד אחד קורא והוא עצמו המפטי'. קמני מיהת לאחרי מותר חיונה דשמואל: **וכן ערב טעשה זבא שחל לפיוס כשני** וכו' מפטי' קעודמו ואינו ממעט כמשלין אלא אוכל כל זכרו ומעלה על שולחנו אפי' כסעודה שלמה דלונתא היא כמסקת געין צפרק [מי שאחזן] דף ס"א): **דאיכא** למתן דאמר מלך והדיית ומלך ואיכא למי"ד מלך והדיית כלומר כשנערד שוב לא חור למלכותו לפיכך הותרך לומר כשעתו צעמ מולכו ותקפו סהיה אוכל הוא ושריו ס' כור קולת כו' **ועד הסעודים** אלמא דסנידא ליה לרבי מאיר לפניו אסור לאחרי מותר וכי יהודה ורבן וסמלאל

הוי אסור. וגיטון שלנו אסור. לייע עלה אביי. במאן ככוס בע"ש בטי' במאן מן המנחה ולמעלה. קורין ג'. הואיל וכל חמישי ושני קורין ג'. מפטי'. אסוף אסיס. חיובתא דשמואל. הא וקמיני מותר ללכס כל השעור. ושמואל אסר לאחרי נמי אסור. כו [ויסין] דאמר לעולם קורין ג' כ"ט באב ומפטי' אחד.

לעני רש"י

פולוג' (פולוג' י' לרוח) (לשם יבידס). לישקיי' י' לרוח.

מוסף רש"י

בחמישי מותרים. ס"ה טל טעשה זבא כבוד שבת מותרין ללכס בחמישי וכשפלו מלג נבי כשבת לא לשתרין למתני דמותרין לאחרינ כמנחא לא שנו אלא לפניו כו' ויכרי כ"ט ערב תשעה באב שחל להיות בשבת. אפי' שסל חל להיות מלג לא יאכל עני כמשלין ולא אכל כר לא יאכל עני טעשה זבא שבת אולל כל לרטי (ועודכן) ח"א. כ"ט טעמן תקנה טעף י: כ"ט ג ד מ"י מ"ה מה' תענית הלכה טו טור ח"ט טעמן תקנה טעף י:

הוי אסור. וגיטון שלנו אסור. לייע עלה אביי. במאן ככוס בע"ש בטי' במאן מן המנחה ולמעלה. קורין ג'. הואיל וכל חמישי ושני קורין ג'. מפטי'. אסוף אסיס. חיובתא דשמואל. הא וקמיני מותר ללכס כל השעור. ושמואל אסר לאחרי נמי אסור. כו [ויסין] דאמר לעולם קורין ג' כ"ט באב ומפטי' אחד.

לא נהיה דליל ונסתם ליה ללכס.